

Sairaanhoitajaliiton lausunto Hallituksen esitykseen uuden tieliikennelain muuttamisesta (kotihoiton pysäköintisäännöt)

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/9714/2019

Sairaanhoitajaliitto näkee erittäin positiivisena asiana, että lainsäädännön keinoin on vihdoin puututtu kotihoiton ja kotisairaanhoidon pysäköintiongelmaan. Kaiken kaikkiaan valtioneuvoston valmisteleva yhtenäinen ratkaisu kotihoiton ja vastaavien kotiin tarjottavien palvelujen työntekijöiden pysäköinnin helpottamiseksi on tervetullut ja toivomme, että se viedään päätökseen.

Pysäköintiongelmat ovat täysin kotihoiton ja kotisairaanhoidon työntekijöistä riippumaton asia, joka on vaikeuttanut monin tavoin kotiin vietävien hoito- ja hoivapalvelujen toteuttamista. Työntekijöiden työaika ja energiaa on mennyt pysäköintiin aivan kohtuuttomasti. Sairaanhoitajaliiton teettämässä sairaanhoitajien jaksamiskyselyssä (2018) kuvattiin, että sairaanhoitajat ovat joutuneet jopa itse maksamaan parkkisakkoja ja pysäköintiongelma on karkottanut sijaisia pois kotihoiton ja kotisairaanhoidon piiristä. Tämä on vakava asia, sillä tällä alalla kärsitään muutoinkin henkilöstöpulasta. Resurssipulasta ja jatkuvasta kiireestä johtuen työn kuormitus on kotihoitossa ja kotisairaanhoidossa noussut niin suureksi, että työntekijöiden vaihtuminen on paikoin katastrofaalista, kuten sairaanhoitaja jaksamiskyselyssä kuvaa. Kärsijänä viime kädessä pysäköintiongelmassa on työntekijän lisäksi kodeissaan hoitoa ja apua odottavat asiakkaat/potilaat.

On erittäin kannatettavaa, että lainsäädännöllisesti ratkaistaan kotihoiton ja kotisairaanhoidon pysäköintiongelmaa. Tämä olisi pitänyt tehdä jo aikaa sitten. Kotihoitossa olevien avuntarvitsijoiden määrät ovat kasvaneet ja tulevat kasvamaan edelleen väestön ikääntyessä ja kotiin vietävien hoitopalveluiden lisääntyessä.

Kotihoiton ja kotisairaanhoidon pysäköintimahdollisuus tarvitaan niille alueille, joissa asiakkaita/potilaita on. On tärkeää, että pysäköinti on aikarajoittamaton ja maksuton pysäköinti toteutuu kunnan katuverkolla. Koska pysäköintitunnus ei oikeuta pysäköimään yksityistiellä, maantiellä eikä maastossa esimerkiksi asuinkiinteistön piha-alueella, tulee työnantajien huolehtia tarvittavat luvat, etteivät ne jää hoitohenkilökunnan vastuulle. Onkin tulevaisuuden kannalta tärkeää, että kiinteistöissä varattaisiin lyhytaikaiseen pysäköintiin paikkoja sekä uusissa kohteissa kaavoituksen ja pysäköinti-normien kautta lisättäisiin pysäköintimahdollisuuksia. Myös uusia tapoja liikkua nopeasti paikasta toiseen tulee mahdollistaa.

Pääasiallisiksi vaikutuksiksi listataan merkittävä parannus kotihoiton pysäköintimahdollisuuksiin kuntien kaduilla, jossa suurin tarve kotihoiton pysäköinnin kehittämiseksi on olemassa. Se vaikuttaisi erityisesti kuntien omien kotihoiton työntekijöiden pysäköintimahdollisuuksia ja tapahtuisi samojen peruseriaatteiden mukaan kaikissa Manner-Suomen kunnissa. Merkittävin vaikutus on se, että asiakkaan/potilaan hoitoon jää enemmän aikaa, kun turhaa aikaa ei kulu pysäköintipaikkojen etsimiseen. Työntekijälle pysäköinti ei saa tulla maksamaan mitään.

Arvoasteikossa yhteiskunnassa ”ihmisiä” koskeva ”huoltoajo” tulee arvottaa kiinteistöjen ja tavaran huolto- ja jakeluajoa ylemmäksi. Tähän asti sitä ei ole arvotettu edes tavaran kuljetuksen tasolle. Kuntien tulee ottaa kotihoiton ja kotisairaanhoidon pysäköintimuutoksen hoitaminen kunnia-asiana ja hoitaa se kuntoon toimenpiteineen ja kustannuksineen. Kustannukset tulevat takaisin, kun kotihoito ja kotisairaanhoido pystytään hoitamaan hyvin ja välttämään kalliit päivystys- ja vastaanottokäynnit ja osastohoitojaksot.

Emme näe väärinkäytösten mahdollisuutta minään mainitsemisen arvoisena pelkona tunnollisen hoitohenkilöstön keskuudessa. Kun pysäköintiluvat ovat työnantajan hankkimia, niin työnantaja myös

vastaa työntekijöiden tekemisistä työajalla normaalin työnantaja-työntekijä -vastuun mukaisesti. Samoin työntekijä vastaa tekemisistään työnantajalle.

Helsingissä 1.11.2019

Nina Hahtela,
puheenjohtaja
Sairaanhoitajaliitto

Liisa Karhe,
kehittämispäällikkö
Sairaanhoitajaliitto